

TME 110

8. HAFTA

stiklâl Mar ı

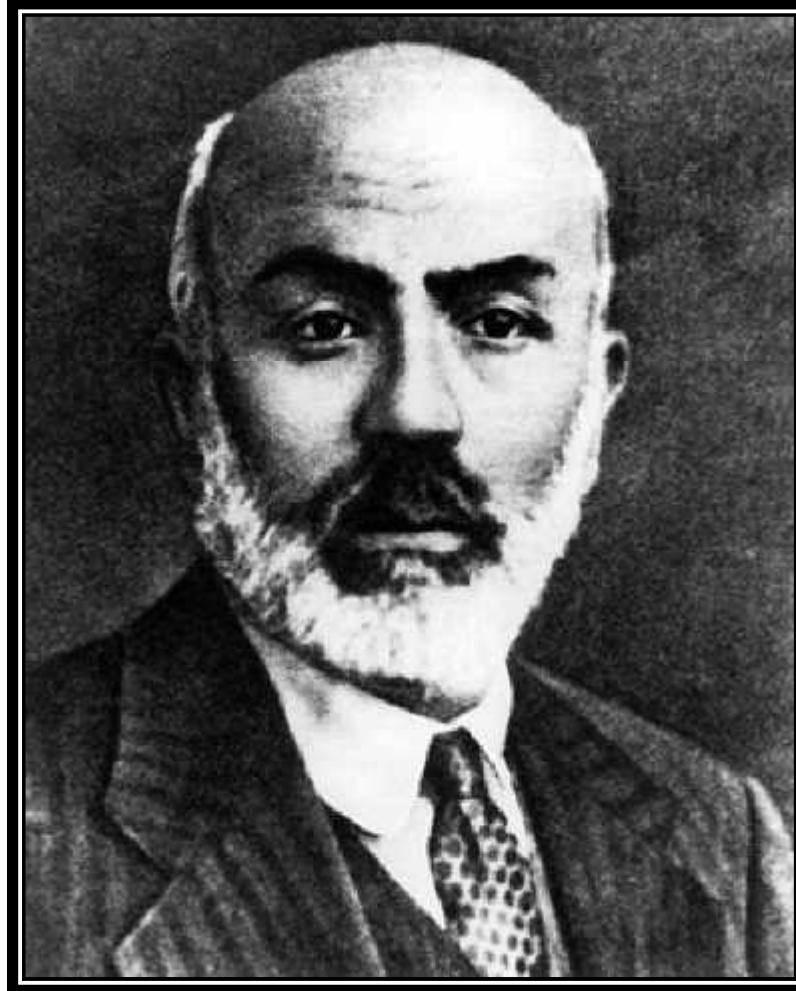
Söz: *Mehmet Akif Ersoy* / Müzik: *Zeki Üngör*

- Korkma, sönmez bu âfaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.
- Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!
- Ben ezelden beridir hür ya adım, hür ya arım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış ? Şa arım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çi ner, a arım.
Yırtarım da ları, enginlere sı mam, ta arım.
- Garbın âfakını sarmış sa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu gö şüm gibi serhaddım var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı bo ar,
'Medeniyet!' dedi in tek di i kalmı canavar?
- Arkada !Yurduma alçakları u ratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Do acaktır sana va'detti i günler Hak'kın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

- Bastı n yerleri 'toprak!' diyerek geçme, tanı:
Dü ün altında binlerce kefensiz yatanı.
Sen ehit o lusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.
- Kim bu cennet vatanın u runa olmaz ki fedâ?
Ühedâ fı kıracak topra ı sıksan, ühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hüdâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.
- Ruhumun senden, ilâhi, udur ancak emeli:
De mesin mâbedimin gö süne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki ahâdetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.
- O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- ta ım,
Her cerihamdan, ilâhi, bo anıp kanlı ya ım,
Fı kırır ruh-i mücerred gibi yerden nâ' ım;
O zaman yükselerek ar a de er belki ba ım.
- Dalgalan sen de âfaklar gibi ey anlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür ya amı , bayra ımın hürriyet;
Hakkıdır, Hak'ka tapan, milletimin istiklâl!

stiklâl Mar 1

Söz: Mehmet Akif Ersoy / Müzik: Zeki Üngör

stiklâl Mar ı

Söz: Mehmet Akif Ersoy / Müzik: Zeki Üngör

- stiklal Mar ı, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin millî mar ıdır. Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınan bu eser, 12 Mart 1921'de Birinci TBMM tarafından *stiklal Mar ı* olarak kabul edilmiştir.
- stiklal Harbi'nin başlarında, stiklal Harbi'nin milli bir ruh içerisinde verilmesi imkânını sağlamak amacıyla Maarif Vekaleti, 1921'de bir güfte yarışması düzenlemiştir, söz konusu yarışmaya toplam 724 kişi katılmıştır. Kazanan güfteye para ödülü konduğunu için önce yarışmaya katılmak istemeyen Mehmet Akif Ersoy, Maarif Vekili Hamdullah Suphi'nin ısrarı üzerine, stiklal Harbi'nin özellikle hangi ruh ve ideolojik çerçeve içerisinde verilebileceğini Türklere göstermek amacıyla, Ankara'daki Taceddin Dergahı'nda yazdığı ve stiklal Harbi'ni verecek olan Türk Ordusu'na ithaf ettiği şiirini yarışmaya koymuştur. Yapılan elemeler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 12 Mart 1921 tarihli oturumunda, bazı mebusların itirazlarına rağmen Mehmet Akif'in yazdığı stiklal Mar ı kabul edilmiştir. Mecliste stiklal Mar ı'nı okuyan ilk kişi dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver olmuştur.
- Mehmet Akif Ersoy stiklal Mar ı'nı, şiirlerini topladığı Safahat'ına dahil etmemiştir ve stiklal Mar ı'nın Türk Milleti'nin eseri olduğunu beyan etmiştir. Şiirin bestelenmesi için açılan ikinci yarışmaya 24 besteci katılmıştır, 1924 yılında Ankara'da toplanan seçici kurul, Ali Rifat Çatay'ın bestesini kabul etmiştir. Bu beste 1930 yılına kadar çalındıysa da 1930'da deşirtilerek, dönemin Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası şefi Osman Zeki Üngör'ün 1922'de hazırladığı bugünkü beste yürürlüğe konmuştur, toplamda dokuz dörtlük ve bir beşlikten oluşan marşın armonilemesini Edgar Manas, bando düzenlemesini de Hasan Servet Küncer yapmıştır. Protokol gereği, sadece ilk iki dörtlük beste şeklinde stiklal Mar ı olarak söylenebilmektedir.

Onuncu Yıl Marşı

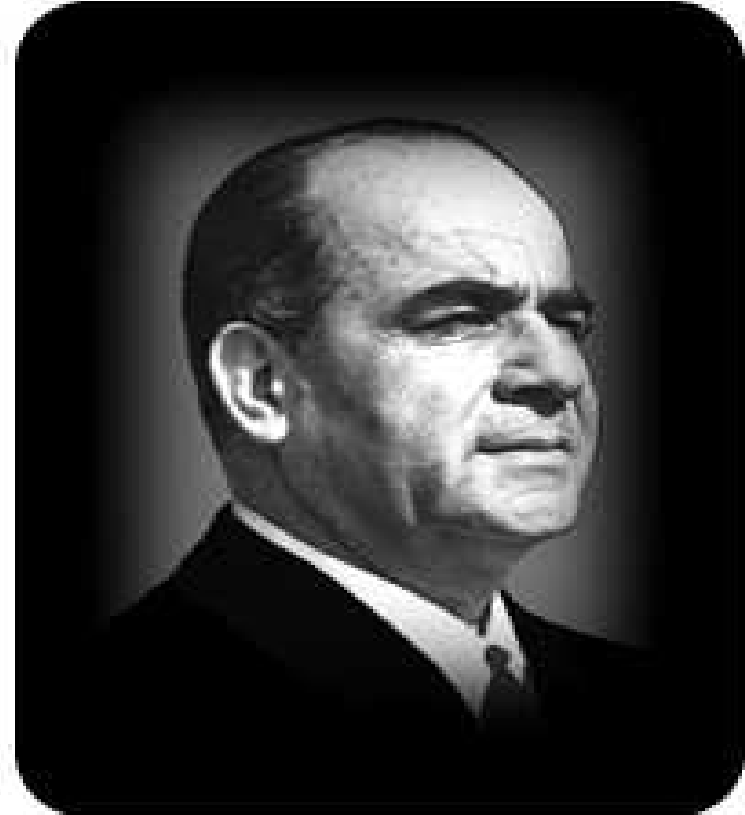
Söz: Faruk Nafiz Çamlıbel, Behçet Kemal Çamlıbel / Beste: Cemal Reşit Rey

- Çıktık açık alınla on yılda her savaştan,
On yılda on beş milyon genç yarattık her yılda;
Başta bütün dünyanın saydıkları başkumandan;
Demir ayaklarla ördük anayurdu dört başta.
- Türk'üz, Cumhuriyet'in gök sümüz tunç siperi,
Türk'e durmak yararlar, Türk önde, Türk ileri!
- Bir hızla kötülüğü, geriliği bozuyoruz;
Karanlığın üstüne güneş gibi doğuyoruz,
Türk'üz, bütün başlardan üstün olan başlarız;
Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız,
- Türk'üz, Cumhuriyet'in gök sümüz tunç siperi,
Türk'e durmak yararlar, Türk önde, Türk ileri!...

- Çizerek kanımızla öz yurdun haritasını,
Dindirdik memleketin yıllar süren yasını.
Bütünledik her yönden stiklâl kavgasını;
Bütün dünya övündü Türklüğü saymasını.
- Türk'üz, Cumhuriyet'in gök sümüz tunç siperi,
Türk'e durmak yararlar, Türk önde, Türk ileri!...
- Örnektir milletlere açtığımız yeni iz;
Mühteyazsız, sınıfsız kaynağı bir kitleyiz.
Uyduk görüşte bilgiye, gidişte ülküye biz;
Tersine dönse dünya yolumuzdan dönmeyiz.
- Türk'üz, Cumhuriyet'in gök sümüz tunç siperi,
Türk'e durmak yararlar, Türk önde, Türk ileri!

Onuncu Yıl Mar ı

Söz: Faruk Nafiz Çamlıbel, Behçet Kemal Ça ğlar / Beste: Cemal Re it Rey

Behçet Kemal Ça ğlar

Onuncu Yıl Mar ı

Söz: Faruk Nafiz Çamlıbel, Behçet Kemal Ça lar / Beste: Cemal Re it Rey

- Onuncu Yıl Mar ı, Türkiye Cumhuriyeti'nin onuncu yıl erefine Faruk Nafiz Çamlıbel ve Behçet Kemal Ça lar tarafından yazılan ve Cemal Re it Rey tarafından bestelenen mar tır.

Da Ba ını Duman Alımı - Gençlik Mar ı

Güfte: Ali Ulvi Elöve / Güfte: Felix Korling

- Gençlik Mar ı (tam ad: Gençlik ve Spor Bayramı Mar ı), Felix Körling'in derledi i Tre trallande jantör (TraTrallande Jamtar, Tra-lalla Diyen Üç Kız) adlı sveç folklorudur.
- Selim Sırrı Tarcan tarafından notaları getirilmi ve Ali Ulvi Elöve tarafından sözleri Türkçe'le tirilmi tir. Mustafa Kemal Pa a ve arkada larının 19 Mayıs 1919'de Samsun'a çıktuktan sonra yolda okudukları söylenen "Da Ba ını Duman Alımı " mar ı, 20 Haziran 1938'de "Gençlik ve Spor Bayramı Mar ı" olarak kabul edilmi tir.

- Da ba ını duman alımı ,
Gümü dere durmaz akar
Güne ufuktan imdi do ar,
Yürüyelim arkada lar.

Sesimizi yer, gök, su dinlesin;
Sert adımlarla her yer inlesin.

Bu gök, deniz nerede var,
Nerede bu da lar, ta lar.
Bu a açlar, güzel ku lar,
Yürüyelim arkada lar.

Sesimizi yer, gök, su dinlesin;
Sert adımlarla her yer inlesin.

Her geceyi güne bo ar,
Ülkemizin günü do ar;
Yol uzun da olsa ne var,
Yürüyelim arkada lar.

Sesimizi yer, gök, su dinlesin;
Sert adımlarla her yer inlesin.

Da Ba ını Duman Almı - Gençlik Mar ı

Gäfte: Ali Ulvi Elöve / Gäfte: Felix Korling

Da Ba ını Duman Almı - Gençlik Mar ı

Güfte: Ali Ulvi Elöve / Güfte: Felix Korling

- Gençlik Mar ı (tam ad: Gençlik ve Spor Bayramı Mar ı), Felix Körling'in derledi i Tre trallande jantör (TraTrallande Jamtar, Tra-lalla Diyen Üç Kız) adlı sveç folklorudur. Selim Sırrı Tarcan tarafından notaları getirilmi ve Ali Ulvi Elöve tarafından sözleri Türkçe'le tirilmi tir. Mustafa Kemal Pa a ve arkadaşlarının 19 Mayıs 1919'de Samsun'a çıktuktan sonra yolda okudukları söylenen "Da Ba ını Duman Almı " mar ı, 20 Haziran 1938'de "Gençlik ve Spor Bayramı Mar ı" olarak kabul edilmi tir.

Ellinci Yıl Marşı

Söz: Bekir Sıtkı Erdoğan / Beste : Necil Kâzım Akses

- Müjdeler var yurdumun toprağına, tağına;
Erdi Cumhuriyetim elli şeref yağına!
Bu rüzgârla ahlanmı dalga dalga bayrağına,
Bağıka bir tuğyara mazTürk'ün özgür bağına.

Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiğı çağda uygarlık yolu...

Yılları bir çığı gibi ağıarak hafta hafta,
Koşuyoruz durmadan kadın-erkek bir safta...
Elimizde meşale; ilke ilke Atatürk,
Işıklarla donattık ülkeyi her tarafta...

Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiğı çağda uygarlık yolu...

Aynı kandan feyz alır bunca toprak, bunca taş...
Kılıç tutan bilekler, verdi sabanla savağına .
Tekniğinin dev nabzında her adım, her dakika,
Çarklarda aynı tempo, yüreklerde aynı marş ...

Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiğı çağda uygarlık yolu...

- Biz yürekten bağılıyız elli yıldır bu yola,
"Yurtta barış" ilk hedef, "Cihanda sulh" parola
Koparamaz hiçbir güç bizi millî birlikten;
Atamızın izinde koşuyoruz kol kola...

Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiğı çağda uygarlık yolu...

Ya asın hür ulusum! Soylu gencim, benliğim
Ya asın anlı Ordum, sarsılmaz güvenliğim!
Ersin elli yılım nice mutlu çağlara;
Örnek olsun cihana devletim, düzenliğim!...

Cumhuriyet, özgürlük, insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiğı çağda uygarlık yolu...

Ellinci Yıl Mar ı

Söz: Bekir Sıtkı Erdoğan / Beste : Necil Kâzım Akses

Ellinci Yıl Mar ı

Söz: Bekir Sıtkı Erdo an / Beste : Necil Kâzım Akses

- Bekir Sıtkı Erdo an tarafından yazılan ve Necil Kazım Akses tarafından bestelenen Türkiye Cumhuriyeti'nin yılına atfen yazılan mar tır.

Gelibolu Mar ı (Akdeniz kıyılarında)

Söz: Samih Rıfat / Beste: Leylâ Saz

- Yaşlı gittim, en geldim;
Aç koynunu ben geldim.
Bana bir yudum su ver,
Çok uzak yoldan geldim.

Korkma açıl en yurdum,
Da lara ordu kurdum;
Açık denizlerine
Süngümle kilit vurdum.

Rüzgârlardan atım var,
im ekten kanadım var;
Gö sümde al yazılı
Gazilik beratım var!

Rüzgâr bana at oldu,
im ekler kanat oldu;
E ilin gökler, dedim,
Bulutlar kat kat oldu.

- Irmaklar gibi ta tım,
Yalçın, kayalar a tım.
Hakk'a ükürler olsun
Geldim, sana ula tım.

Varsın yansın oca ım,
Kuruldu al sanca ım;
Bayra ımın altında
Ben hür ya ayaca ım!

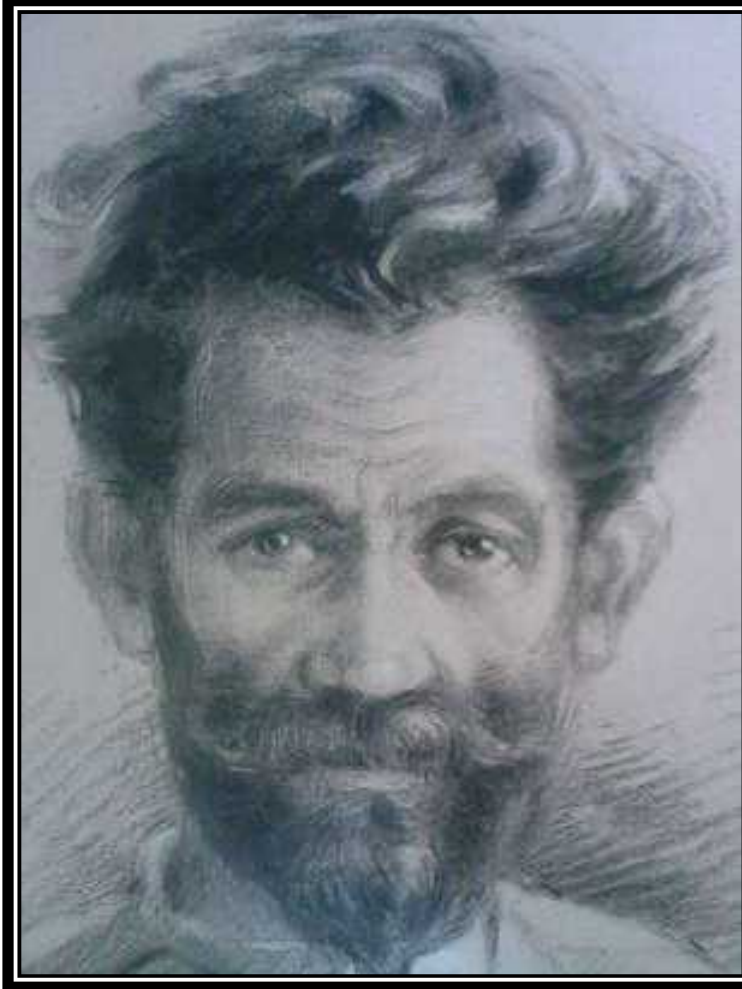
Deniz, deniz, Akdeniz,
Suları berrak deniz!
Kar ıda yâr a lıyor
Gideyim bırak deniz!

Açıldı "Kale" yolu,
Göründü Gelibolu;
Bırak deniz, gideyim,
Orası yasla dolu.

Yürü ey anlı Gazi!
Kılıcı kanlı Gazi!
Seni Meriç bekliyor
Büyük ünvanlı Gazi!

Gelibolu Mar 1 (Akdeniz kıyılarında)

Söz: Samih Rıfat / Beste: Leylâ Saz

Gelibolu Mar ı (Akdeniz kıyılarında)

Söz: Samih Rifat / Beste: Leylâ Saz

- Gelibolu Mar ı, asıl adı 'Akdeniz Kıyılarında' olan ve I.Dünya Sava ı'ndaki en kritik muharebelerin ya andı ı Çanakkale cephesinden gazi olarak dönen Türk askerleri için Samih Rifat tarafından yazılan iirin, Leyla Saz tarafından bestelenmi ekline verilen addır.

zmir Mar 1

- zmir'in da larında çiçekler açar,
Altın güne orda sirmalar saçar.
Bozulmu dü manlar hep yel gibi kaçar,
Ya a Mustafa Kemal Pa a ya a;
Adın yazılacak mücevher ta a.
zmir'in da larına bomba koydular,
Türk'ün sanca ını öne koydular.
anlı zaferlerle dü manı bo dular,
Kader böyle imi ey garip ana;
Kanım feda olsun güzel vatana.
zmir'in da larında oturdum kaldım;
ehit olanları deftere yazdım,
Öksüz yavruları ba rıma bastım,
Kader böyle imi ey garip ana;
Kanım feda olsun güzel vatana.
Peygamber kuca ı ehitler yeri,
Çalındı borular haydi ileri.
Bozuldu çadırlar kalmayın geri,
Ya a Mustafa Kemal Pa a ya a;
Adın yazılacak mücevher ta a.
Türk ö luyum ben ölmek isterim;
Toprak diken olsa yata ım yerim;
Allah'ından utansın dönenler geri;
Ya a Mustafa Kemal Pa a ya a.
Adın yazılacak mücevher ta a.

zmir Mar 1

- zmir Mar 1 veya Türk zmir Mar 1, Türk ordusunun Kurtulu Sava 1 sırasında zmir'e giri ini konu alan bir mar tır.

Mar ın bestecisi hakkında çe itli kaynaklarda farklı bilgiler vardır. zmir Büyük ehir Belediyesi, mar ın 1923 yılında Alman besteci Kurt Striegler tarafından bestelendi ini, notaların uzun bir süre kayıp olarak kaldı ını ve 2007 yılında bulundu unu belirtmi tir. Bazı kaynaklara göre aslen I. Dünya Sava 1'ndaki Kafkasya Cephesi'ne ithafen "Kafkasya Mar 1" olarak yazılmı tır. Mehmed Ali Bey veya z zettin Hümayi Elçio lu tarafından bestelendi ini belirten kaynaklar vardır.

zmir Mar 1

